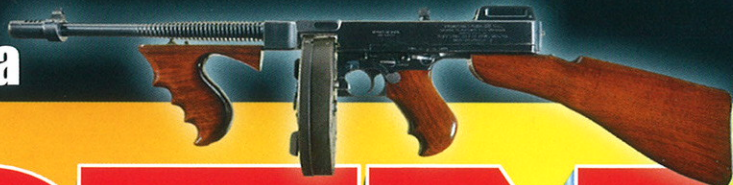

VAPEN

TIDNINGEN

TEST SAVAGE IMPULSE PREDATOR

Amerikansk straight-pull

HÅLL SKÄRPNAN!

Test av skärpdon • Teknik • Tips

SKOLA

TEST Caesar Guerini Figura

Följsam & trevlig

HISTORIK C Funk

Gammal är bäst

TEST HS 9

Väl värd sitt pris!

SKOLA

Utrustning för PRS & långhållsskytte

TIDSAM 0717-07

7 388071 706902
RETURVECKA 45

Gammal är bäst

Moderna jaktvapen är ofta både funktionella och skjuter tätt. Frågan är dock om de verkligen har en egen själ på samma sätt som gamla vapen? I denna artikel tittar vi närmare på en utsökt studsare med 98-mekanism från tidigt 1900-tal och vi undrar om inte det faktiskt var bättre förr.

Av Johan Ljungné

Tyska vapen och synnerhet studsare hamnade lite i skuggan efter WWII och vid denna tidpunkt kom istället brittiska studsare regelmässigt att höjas till skyarna som det allra bästa som gick att äga och jaga med. Detta faktum är en smula märkligt då de bästa brittiska studsarna antingen har tyskt eller österrikisk ursprung och lejonparten av de riktigt fina studsarna som producerades i England under tidigt 1900-tal har sitt ursprung i Tyskland. Titta exempelvis på Rigbys studsare som i majoriteten av fallen är byggda på tyska mekanismer. En orsak till omsvängningen i modet var också att många av de tyska vapentillverkarna för-

svann efter 1945. Antingen upphörde de helt och hållet, i många fall utplånades de under kriget, eller så försvann de in i förstatligandet av företaget i samband med kommunisternas socialisering under DDR-regimen.

Den tyska vapensmedjan i Suhl hamnade tyvärr i Östtyskland. En av de firmor som drabbades av detta öde var Christoph Funk Gewehrfabrik, vilket medför att vi idag mest kan njuta av deras förkrigsproduktion. I likhet med många av de bästa och mest namnkunniga tyska vapentillverkarna gjorde Funk även studsare på Mausers 98-mekanism även om deras specialitet var drillingar.

Mausers modell 98 är min absoluta favorit bland repeterstudsare och det är ingen underdrift att påstå att 98:an var Mausers mästerverk. Modell 98 var i den mekanism Paul Mauser hade infört alla tänk-

bara förbättringar och förfinade detaljer baserat på erfarenheterna av sina tidigare konstruktioner. När han kombinerade dessa formades det i mina ögon överträffade 98-systemet.

Det här är historien om en utsökt Mauser 98-studsare tillverkad när det begav sig i 1900-talets början tillverkad av Christoph Funk i Suhl.

Christoph Funk

Christoph Funk Gewehrfabrik grundades 1835 i Suhl av Joseph Christoph Funk som kom från en släkt med starka vapentraditioner. Tillverkningen riktades mot dåtidens efterfrågan på såväl jaktvapen och enhandsvapen, men man tillverkade även militära vapen. Ett exempel på detta är att Funk serietillverkade muskötter till amerikanska inbördeskriget.

Grundaren gick ur tiden 1874 och efterträddes av sina två söner Albert och Oskar. Därefter fanns flera släktled kvar i företagsledningen ända fram till 1972 då företaget i all praktisk mening upphörde att existera efter 137 år som vapentillverkare.

Från slutet av 1800-talet riktades produktionen helt och hållet om mot fina jaktvapen. Nu blev det också tydligt att

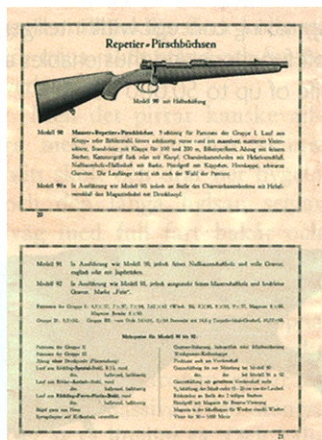
den tyska och brittiska vapen-traditionen kom att stå varandra mycket nära och Funk tog snabbt upp Anson & Deeley boxblås när patentskyddet löpte ut.

Därefter tillverkades hagelvapen, dubbelstudsare och drillingar med detta system som grund. Särskilt drillingar kom att bli Funks egen nisch med egna patent och lösningar.

Till skillnad från flera andra tyska tillverkare som utvecklade drillinglådor i aluminium gjorde Funk en lätt och stark konstruktion i höghållfasthetsstål, SM-stål (Siemens-Martin Spezial-Einsatz Stahl). År 1935 tillverkade man även en väldigt fin jubileumsdrilling för att högtidligt hålla firmans hundraårsjubileum.

Utöver brytvapen fanns även alla övriga jaktvapen med i modellprogrammen. En väldigt intressant konstruktion var Funks dubbelpipiga studsare "Funks kombinierte Mauserbüchse mit extra Kleinkaliberlauf" som patenterades 1936.

Vapentillverkningen var den huvudsakliga sysslan, men den hindrade inte Funk från att även konstruera egna jaktkulor. Dessutom hade Funk ett långtgående samarbete med vom Hofe som konstruerade flera extrema

Katalogtexter för Funk modeller 90, 91 och 92.

Gammal är bäst

Moderna jaktvapen är ofta både funktionella och skjuter tätt. Frågan är dock om de verkligen har en egen själ på samma sätt som gamla vapen? I denna artikel tittar vi närmare på en utsökt studsare med 98-mekanism från tidigt 1900-tal och vi undrar om inte det faktiskt var bättre förr.

Av Johan Ljungné

Tyska vapen och synnerhet studsare hamnade lite i skuggan efter WWII och vid denna tidpunkt kom istället brittiska studsare regelmässigt att höjas till skyarna som det allra bästa som gick att äga och jaga med. Detta faktum är en smula märkligt då de bästa brittiska studsarna antingen har tyskt eller österrikisk ursprung och lejonparten av de riktigt fina studsarna som producerades i England under tidigt 1900-tal har sitt ursprung i Tyskland. Titta exempelvis på Rigbys studsare som i majoriteten av fallen är byggda på tyska mekanismer. En orsak till omsvängningen i modet var också att många av de tyska vapentillverkarna för-

svann efter 1945. Antingen upphörde de helt och hållet, i många fall utplånades de under kriget, eller så försvann de in i förstatligandet av företag i samband med kommunisternas socialisering under DDR-regimen.

Den tyska vapensmedjan i Suhl hamnade tyvärr i Östtyskland. En av de firmor som drabbades av detta öde var Christoph Funk Gewehrfabrik, vilket medför att vi idag mest kan njuta av deras förkrigsproduktion. I likhet med många av de bästa och mest namnkunniga tyska vapentillverkarna gjorde Funk även studsare på Mausers 98-mekanism även om deras specialitet var drillingar.

Mausers modell 98 är min absoluta favorit bland repeterstudsare och det är ingen underdrift att påstå att 98:an var Mausers mästerverk. Modell 98 var i den mekanism Paul Mauser hade infört alla tänk-

bara förbättringar och förfinade detaljer baserat på erfarenheterna av sina tidigare konstruktioner. När han kombinerade dessa formades det i mina ögon oöverträffade 98-systemet.

Det här är historien om en utsökt Mauser 98-studsare tillverkad när det begav sig i 1900-talets början tillverkad av Christoph Funk i Suhl.

Christoph Funk

Christoph Funk Gewehrfabrik grundades 1835 i Suhl av Joseph Christoph Funk som kom från en släkt med starka vapentraditioner. Tillverkningen riktades mot dåtidens efterfrågan på såväl jaktvapen och enhandsvapen, men man tillverkade även militära vapen. Ett exempel på detta är att Funk serietillverkade musköter till amerikanska infördeskriget.

Grundaren gick ur tiden 1874 och efterträddes av sina två söner Albert och Oskar. Därefter fanns flera släktled kvar i företagsledningen ända fram till 1972 då företaget i all praktisk mening upphörde att existera efter 137 år som vapentillverkare.

Från slutet av 1800-talet riktades produktionen helt och hållet om mot fina jaktvapen. Nu blev det också tydligt att

den tyska och brittiska vapentraditionen kom att stå varandra mycket nära och Funk tog snabbt upp Anson & Deeley boxlås när patentskyddet löpte ut.

Därefter tillverkades hagelvapen, dubbelstudsare och drillingar med detta system som grund. Särskilt drillingar kom att bli Funks egen nisch med egna patent och lösningar.

Till skillnad från flera andra tyska tillverkare som utvecklade drillingglador i aluminium gjorde Funk en lätt och stark konstruktion i höghållfasthetsstål, SM-stål (Siemens-Martin Spezial-Einsatz Stahl). År 1935 tillverkade man även en väldigt fin jubileumsdrilling för att högtidligt firas hundraårsjubileum.

Utöver brytvapen fanns även alla övriga jaktvapen med i modellprogrammen. En väldigt intressant konstruktion var Funks dubbelpipiga studsare "Funks kombinierte Mauserbüchse mit extra Kleinkaliberlauf" som patenterades 1936.

Vapentillverkningen var den huvudsakliga sysslan, men den hindrade inte Funk från att även konstruera egna jaktkolor. Dessutom hade Funk ett långtgående samarbete med vom Hofe som konstruerade flera extrema

höghastighets- och långhållspatroner som står sig än idag. Under båda världskrigen var Funk underleverantör till tyska krigsindustrin.

Efter krigsslutet 1945 plundrades först Suhl av amerikanska trupper och som lök på laxen demonterades i princip alla fabriker i Suhl. Maskinerna sändes till Sovjetunionen. Det innebar slutet för mycket av vapentillverkningen, men under efterkrigstiden återupptogs viss jaktvapentillverkning.

Resterna av Funk fanns med i östtyska säljorganisationen BÜHAG - Büchsenmacher-Handwerksgenossenschaft Suhl.

Även om produktionen upphörde så lever ryktet om Funks höga kvalitet på jaktvapen än idag, speciellt förkrigsproduktionen är högt eftertraktad på vapenauctioner.

System 98

Tittar vi lite närmare på just 98-systemet och dess egenskaper så kan vi konstatera att Mausers berömda modell 98-mekanism var höjdpunkten på den vapenutveckling som startade i Europa med fransk-tyska kriget 1870-71.

Bröderna Mauser, Wilhelm och Paul, hade ett stort finger med i utvecklingen av infanteri-

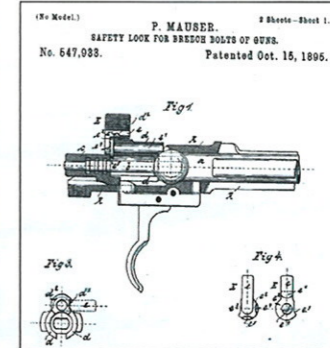
gevären under den här perioden. Utvecklingen gick från grova svartkrutspatroner till konstruktioner som vi fortfarande uppfattar som moderna idag. Under 1880 och 1890-talen förfinade Paul Mauser sin konstruktion av cylindertyp i olika steg.

Efterhand antogs Mausers konstruktioner av flera länder i Europa och Sydamerika och framförallt ett stort kontrakt till Turkiet möjliggjorde fortsatt utveckling och större investeringar för Mauser.

Även belgiska armén gjorde en större beställning och här förlades produktionen till Belgien i fabriker som benämndes Fabrique Nationale eller i dagligt tal den alltjämt välkända tillverkaren FN.

Mausers gevär testades även av US army men förkastades i början av 1890-talet eftersom som man då önskade sig annat. Den amerikanska uppfattningen ändrades drastiskt efter spansk-amerikanska kriget 1898, då man fick vara i mottagaränden av de välskjutande mausergevären. Därefter antogs Springfield m/1903 med patronen .30-06 US.

Kruxet var bara att det amerikanska geväret och patronen utgjorde ett patentintrång i Mausers 98-system och ameri-

Detalj av de mauserpatent som formade modell 1898.

Kaiser Wilhelm II och Tsar Nikolaus II på jakt i Tyskland 1910. Wilhelm II var en mycket hängiven jägare och uppskattade att jaga med mausergevär.

Pipen är märkt "Cristoph Funk in Suhl".

Stämplarna som bland annat visar att pipstålet höll hög kvalitet och vilken diameter på kulorna som gäller.

kanerna fick därför betala dryga böter för sitt tilltag.

Skomakarens barn

Märkligt nog antogs inte Mausers konstruktioner i Tyskland förrän tämligen sent. Den prussiska armén använde fortfarande Gewehr 88 som hade konstruerats av en gevärskommission i Tyskland 1888. Modell 88 tillverkades av de prussiska fabriker, men modellen var undermålig i jämförelse med Mausers konstruktioner, vilket man till slut insåg även i Tyskland.

Modell 88 kom emellertid att tillföra vapenhistorien den utmärkta patronen 8x57I (Patrone 88) som utvecklades i olika steg 1894 började användas med större loppdiameter som i sin tur ledde fram till det större s-loppet. 1905 infördes den nya patronen 8x57IS (Patrone S).

Just 8x57 IS är inte en Mauserkonstruktion trots att den av många ges namnet Mauser, utan den är en tysk militärpatron.

Sent ska syndaren vakna och till slut fick så även prussiska armén upp ögonen för mauser-

gevären, vilket ledde fram till att man (Till sist!) den 5 april 1898 antog Gewehr 98 eller Mauser 98 som den också brukar kallas.

Mauser var vid den här tiden fullt sysselsatt med att leverera vapen under de många andra kontrakt som hade tecknats. Därför kom modell 98 att tillverkas såväl vid mauserfabriken som vid många prussiska vapenverkstäder (arsenaler) och privata tillverkare för att leveranserna till prussiska armén skulle kunna uppfyllas.

Den nya gevärkonstruktionen letade sig också snabbt ut även på den civila marknaden såväl i Tyskland som utomlands.

Detta är inte så konstigt då även jägarna kom att uppskatta samma egenskaper som militären. Med dåtidens mått, vilket även gäller idag, var Mausergevären mycket funktionssäkra

Katalogtexter för Funk modeller 90, 91 och 92.

Historik C FUNK MODELL 92

Den som graverade lådan hade sinne för detaljer. Även lådstjärten har fått viss dekor.

Kvaliteten i vapnet avslöjas när det är fullständigt isärtaget. Alla delar är mycket välgjorda.

Kolvmagasinet är enkelt och mycket funktionellt. Det är bakre remfästet som håller det på plats i kolven. Observera att filtskyddet på luckans insida hålls på plats av två små skruvar.

Utmärkande för modell 98 är att den har en tredje rekyllack långt bak på slutstycket. Mekanismen har kontrollerad matning och en icke roterande utdragare.

Mekanismen till snälltrycket sitter fast på underbeslaget och fungerar som ett dubbelavtryck som utlöser det ordinarie trycket.

Avfyringsmekanismen är modifierad för att fungera ihop med snälltrycket. Den korta stummen är normalt avtryckaren.

Låsmekanismen till kolvmagasinet lucka utgörs av en fjäderbelastad rulle.

och flackskjutande i jämförelse med dåtidens gängse jaktvapen. De tillförde också i konstruktionen ett säkerhetstänk för skytten som var helt nytt. Även den relativt stora magasin kapaciteten med möjlighet till mycket snabb omladdning var något som föll användarna i smaken.

En av de första kända jägarna som använde mausergevären till jakt var tyska kejsaren Wilhelm II och det finns ett bevarat telegram från honom till Mauser där han berättar att han använt ett mausergevär på jakt år 1895.

I detta framgår det att han under en jakt sköt 34 hjortar utan att missa en enda med det utmärkta jaktgeväret. Särskilt omnämner kejsaren gevärets flackskjutande egenskaper.

Det är inte så underligt att Mausers 98 från början av 1900-talet kom att bli den konstruktion som alla andra gevär kom att jämföras med, eftersom inget i praktisk mening kunde bli bättre.

Jaktversioner av modell 98

Mausers konstruktioner gav som sagt tidigt ett stort avtryck även i jaktkretsar och många vapentillverkare i både Tyskland och övriga världen tog upp

modell 98 i sina modellprogram. I Tyskland kallas ofta vapentypen för Mauser Pirschbüchse. Den brittiska översättningen är stalking rifle, dvs. ett jaktvapen för rörlig smygjakt (jämför svenskans pyrschjakt). Givetvis gör vapentypen även god nytta under drevjakter.

C Funk marknadsförde ett antal olika modeller av den här typen, där modell 90 var grundmodellen. Modell 91 och 92 var enkelt förklarade modell lyx och extra lyx. Utmärkande för modell 92 var extra fint kolvträ i kombination med utsökt gravyr. Funk förde dessa modeller tidigt när 98:an kom i ropet, men hur många exemplar av modell 92 som tillverkats vet jag inte, men sannolikt inte särskilt många.

Däremot har ett förhållandevis stort antal mycket fina Funk-

vapen cirkulerat i Sverige sedan 1920-talet. Anledningen är att dåvarande Skånska Ättikfabriken i Perstorp i en bytesaffär med en okänd affärspartner i Tyskland kom över vapen tillverkade av Funk. De återfinns alla i samma serienummerintervall men är av olika modeller. Som kuriosas kan nämnas att Skånska Ättikfabriken i Perstorp sedan bytte namn till Perstorp AB och tillverkade den välkända Perstorps-Plattan.

Inom ägarfamiljen Wendt fanns ett stort jaktintresse, inte minst hos ägaren och grundarens son Otto som sedermera övertog firman och ledningen när fadern förolyckades 1924. Eftersom det rädde stor brist på såväl råvaror som kapital i Tyskland åren efter första världskriget gjordes denna

bytesaffär upp där Funk-vapen helt enkelt byttes mot råvaror i form av kemikalier. Det finns dokumenterat att ett stort antal jaktvapen, cirka 50 stycken, levererades från Funk till Otto Wendt i Sverige under 1920-23. Alla dessa låg i nummerserien 34xxx. Den för artikeln aktuella studsaren var således en del av denna bytesaffär.

Vapnet i fråga

Denna C Funk modell 92 är byggd på en standard 98:a-mekanism och tillverkades ända fram till 1943. Ett relativt stort antal av just denna modell finns bevarade. Peter Ravn-Lund, som har samlat C Funk-vapen i många år, har ca 40 st modell 90 och modell 92 dokumenterade. Anledningen är troligen att 92:an är så fint gjord att många

I pipkanalen syns Funks serienummer skrivet med blyerts, 34273. Hålet framför har troligen använts av stockmakaren att hänga upp stocken i samband med oljeboningen.

Lådan är mycket godpassning mot kolvträ. På lådan finns stämplarna som skulle kunna ge ledtrådar om tillverkare, men dessa har inte gått att tyda.

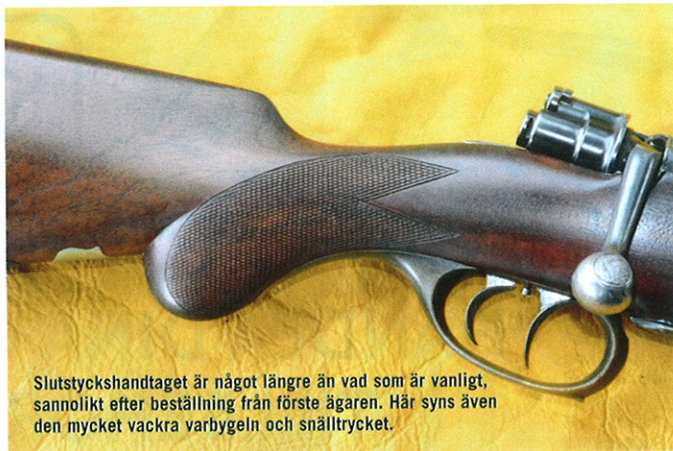
Historik C FUNK MODELL 92

Mausers modell 98 är min absoluta favorit bland repeterstudsare. 98:an var Mausers mästerverk.

Även vapnets undersida har utsökt gravyr.

Slutstyckshandtaget är något längre än vad som är vanligt, sannolikt efter beställning från förste ägaren. Här syns även den mycket vackra varbygeln och snälltrycket.

Kolvmagasinet rymmer fem patroner 8x57J, dvs. omladdning magasinet.

Pipans anslutning till lådan är exceptionellt vacker.

Siktet är ett klaffsikte av militär typ med gradering från 50-1000 m. Det är lite opraktiskt för jakt men snyggt.

har uppskattat den. Jag har försökt att härleda tillverkaren av just denna mekanism, men tyvärr finns det inga entydiga märkningar på lådan som går att knyta till en viss fabrik.

I och med att Mauser producerade vapen till många länder nyttjades produktionskapacitet vid många platser i Tyskland. Förutom vid Mauserwerke i Oberndorf tillverkades 98:or vid de kejserliga arsenalerna i Danzig, Spandau, Erfurt och Amberg samt vid DWM.

Dessutom lade man ut tillverkning på kontrakt till andra civila tillverkare 1915 när efterfrågan på vapen ökade under kriget och nu tillverkade bland annat Waffenwerke Oberspree, C Schilling, Haenel, Simson and Sauer mekanismer och vapen.

Flera av dessa tillverkare var verksamma i Suhl där också Funk hade sin tillverkning. Mauser sålde mekanismer "in white" till andra civila tillverkare och dessa mekanismer brukar ha Mausers serienummer på lådans undersida vid rekyllacken.

Den aktuella mekanismen har tillverkarens serienummer 1860 nära rekyllacken, men på lådans sida istället för på undersidan. Serienumret har fyra siff-

ror vilket brukade användas av de tyska kejserliga arsenalerna.

De militära 98:orna numrerades i grupper om 10000 i nummerserier från 0001-9999 med tillägg av en bokstav. Därför går det inte med säkerhet säga om lådan tillverkats av Mauser eller av någon av de övriga tillverkarna.

Det som helt säkert går att säga är att vapnet är tillverkat innan 1912 med härledning av vapnets stämplar även om det levererades först på 1920-talet. Lådans fina finish antyder också att det inte handlar om krigsproduktion. Den närmaste tillverkaren från Suhl räknat var kejserliga arsenalen i Erfurt, men om de fick sälja lådor ur militära kontrakt känner jag inte till.

De två tänkbara civila tillverkarna vid den här tiden som kunde ha sålt mekanismer var Mauser själva och DWM. Det finns till och med dokumenterade stölder av mekanismer från arsenalerna under perioden efter WWI, där dessa såldes till firmor i Suhl. Mekanismens

exakta ursprung har inte gått att fastställa. Det finns andra Funk gevär med angränsande serienummer, vilket antyder att Funk köpte ett parti med 98-mekanismer till sina egna modeller, men det exakta ursprunget har inte gått att fastställa, men Erfurt känns som en stark kandidat.

Pipa och riktmedel

Geväret har en pipa som sannolikt är tillverkad i Suhl och den bär tillverkarmärkningen HS samt Funks fullständiga serienummer 34273 på undersidan. Piptillverkaren skulle kunna vara någon del av familjen Schilling som var verksam i Suhl.

Pipans halvoktagonala profil med hel spång och längden är 58 centimeter, vilket ger vapnet en totallängd på 108 centimeter. Pipan är kamrad för 8x57I och även om dimensionen idag inte är lika vanlig är vapnet fortfarande ett mycket gångbart vapen i jaktskogen.

I början av 1900-talet var patronen hypermodern, något som är värt att reflektera över då många vid denna tidpunkt fortfarande jagade med grova svartkrutpatroner.

Ofta nyttjade man tunga 14.5 g-kulor i början av 1900-talet

vilket ger bättre penetrationsförmåga mot dagens 12.7 g-kulor.

Siktet är ett klaffsikte med gradering från 50-1000 meter. Varför denna typ av sikten monterades på jaktgevär är svårt att förstå, men det kanske finns en marknadsförings- eller modeförklaring med anknytning till infanterigeväret och dessa klaffsikten är mycket vanliga på tyska vapen från den här tiden.

Den minimala siktskåran gör inriktning besvärlig i svagt ljus eller i snabba situationer, här hade ett expressikte med bred v-skåra eller ett hålsikte varit mer ändamålsenligt. Siktet är vapnets största nackdel, men det är snyggt. Kornet är ett enkelt och funktionellt pärlkorn med pärla i silver.

Pipans lite dekor närmast pipmuttern och spången är lättad och bär inskriptionen "Christoph Funk in Suhl". Pipan är mycket slank och har en mynningsdiameter av endast 14 mm. Det gör att vapnet har tyngdpunkten i framkanten av magasinet och den nätta profilen bidrar starkt till att studsaren blir ursnabb i svingen.

Mekanismen

Mekanismen och lådan följer i

Historik C FUNK MODELL 92

Vapnet har mycket slanka linjer och är välbalanserat. Det är trots gravyr och lite lynch ett långt drivet jaktvapen.

Kornfoten är stilren. Rampen tar effektivt bort alla reflexer. Pärilkornet i silver fångar ljuset effektivt.

➤ huvudsak standarden från originalet, Gewehr 98 och utförandet är lik den som kallas Mauser Sporter och då typ A.

Lådan är rikt graverad med utsökt motivgravyr där pipmuttern (lådans främre ring) pryds av en bröljande kapital kronhjort. Lådan i övrigt är graverad med stiliserade eklöv. Magasinbottnen bär motivgravyr, samt en medaljong med en kapital kronhjort i sällskap med en hind inramade med eklöv som utgörs av en relativt djup motivgravyr med hög kvalitet och detaljupplösning. Gravören är okänd för oss idag, men sannolikt lejde Funk ut detta arbete till någon duktig gravör i Suhl.

Bakkappan är hård som sig bör för att underlätta snabba skott.

Grundkompositionen känns igen från flera andra tillverkare från samma epok. Gravyren är stilren och detaljerad men absolut inte prålig. Underbeslaget har ett snälltryck, en så kallad deutscher Stecher där den bakre avtryckaren, eller egentligen spänntangenten, spänner snälltrycket och man får med detta ett mycket lätt avtryck.

Egentligen är konstruktionen sådan att snälltrycket blir ett slagsdubbeltryck där en fjäderbelastad arm slår mot den ordinarie avtryckarstängningen när vapnet avfyras. Skytten kan välja på ordinarie tryck med ordinarie avtryckare eller spänna snälltrycket med den bakre tangenten och avfyra lätt med avtryckaren.

Konstruktionen och utförandet är helt identisk med de snälltryck som återfinns på original Mauser Sporter tillverkade under 1900-talets första

decennium. Denna detalj skulle kunna ge en anledning att tro att mekanismens ursprung trots allt är Mauser, alternativt använde Funk samma konstruktion.

Avtryckarna skyddas av en vackert formad varbygel i horn. Slutstyckshandtaget är nedböjt på samma sätt som på en Sporter och när jag jämför det med två original Mauser Sporter från tiden så kan jag konstatera att Funk-bössan har ett något längre handtag, cirka 1 centimeter. Jag får nästan känslan av det är utsmitt eftersom armen är något tunnare. Slutstyckskulan hamnar under kolven, något som faktiskt underlättar omladdningen. Troligen var det den första ägaren som beställde denna form och slutstyckskulan har invändigt och utvändigt lätttring. Mekanismen har också getts en höglanspolering av Funk för att höja finishen.

Stockning

Stockningen är vad jag skulle kalla för en klassisk tysk stockning från 1900-talets början. Kolvenformen känns igen från tidiga Sporters och för den som är bekant med t.ex. Jim Corbetts klassiska Rigby, som är en Mauser, från 1907 känner man igen kolvformen. Stockningen är otroligt smacker och detta bidrar givetvis till att hålla nere totalvikten då studsaren bara väger 2,95 kilo.

Mekanismen är helt perfekt inpassad av en mycket duktig stockmakare och metallens anläggning mot träet visar detta tydligt. Stocken har ingen för-

stärkning vid rekyllacken och inte heller någon stödhylsa vid korsskruven.

Stocken är helt enkelt väldigt välgjord och tycks ha klarat sig bra i över 100 år utan dessa förstärkningar. I pipkanalen finns vapnets serienummer skrivet med blyerts. Stockningen är relativt rak med kindstöd och svagt sluttande kolvkam. Greppet är nätskuret och har en rundad avslutning och framstocken är helt slät. Bakkappan har ett flätat mönster och är sannolikt gjord i bakelit. På kolvens undersida finns ett kolvmagasin som rymmer fem patroner. Magasinsluckan bär samma typ av gravyr som lådan, dekorativa ekbladsslingor samt en vildsvinsgalt i en medaljong.

Mekanismen till luckan är väl värd att nämnas, då den är en pärla i sig. Luckan spärras i sina lägen av en fjäderbelastad rulle. I öppet läge är den helt låst och därmed tyst. När luckan är stängd pressar fjädern via rullen på en kam som därmed alltid håller luckan stängd och glappfri. Luckans insida är klädd med filt så att inte patronerna ska kunna skramla. Mellan kolvmagasinet och greppet sitter en ograverad monogramplåt.

En speciell studsare

Vad är det då som gör den här studsaren till något speciell? Är den inte bara ytterligare en i raden av gamla mausergevär? Naturligtvis är det i grunden en fråga om tycke och smak, men jag tycker denna studsare är ett utmärkt exempel på den höga kvaliteten som jaktvapnen hade i början av 1900-talet.

Det finns egentligen inget på vapnet som behöver förbättras. Idag hade vi möjligen försett det med ett bättre riktmedel, men i övrigt är vapnet helt fulländat. Det som också utmärker denna bössa är att den är mycket vacker i alla detaljer. Funk har inte hoppat över några steg i sin jakt på den perfekta bössan som den skulle se ut i början av 1900-talet. Detta är en dimension som vi ofta tappar bort på nyproducerade vapen.

Slutligen är det ett fantastiskt jaktvapen, med de utmärkande egenskaperna funktionellt, lätt och välbalanserat. Prismässigt vill jag påstå att det är mer värt att lägga sina pengar på en sådan här studsare än ett nyproducerat vapen. När det kommer till vackra och fina jaktvapen är ofta gammal bäst. ©

HEMSIDA OM FUNKS JAKTVAPEN

<http://www.christophfunk.dk/>

TILLVERKARE AV MAUSER 98 FRAM TILL 1918

Kejsersliga arsenaler:

Spandau 1899-1917

Erfurt 1899-1908, 1915-1917

Danzig 1899-1909, 1914-1918

Amberg 1902-1908, 1912-1918

CIVILA KONTRAKT

Waffenfabrik Mauser A.G. Oberndorff A/N. 1898-1918

Deutsche Waffen Und Munitionsfabriken, Berlin 1899-1909, 1914-1918

C.G. Haenel Suhl 1915-1919

J.P. Sauer & Sohn Suhl 1915-1918

V.C. Schilling & Co. Suhl 1915-1919

Simson & Co. Suhl 1915-1918

Waffenwerke Oberspreee Kornbusch & Co. 1915-1917

Waffenwerke Oberspreee, 1918, (ägd av DWM)